

Силабус навчальної дисципліни
«Практичний курс перекладу з ПМ (іспанської): загально професійна підготовка та інструменти»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціалізація	035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська
Освітньо-професійна програма	Іспанська мова і література, друга іноземна мова, переклад
Статус дисципліни	Нормативна дисципліна
Мова навчання	Іспанська/українська
Семестр	VII, VIII
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма підсумкового контролю	Залік / іспит
Викладач	Бокова Поліна Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу КНЛУ
Анотація навчальної дисципліни	Завдання навчальної дисципліни є формування у студентів навичок усного і вдосконалення навичок письмового перекладу (зафіксованих на папері або на електронних носіях) текстів різних функціональних стилів мови – як нехудожніх (офіційно-ділових, науково-технічних, інформаційних, рекламних, публіцистичних), так і художніх: (проза, поезія, тощо) з урахуванням семантико-стилістичних параметрів тексту з метою формування перекладацьких компетентностей для їхнього подальшого використання у своїй практичній діяльності. Предметом дисципліни є практика письмового перекладу з іспанської мови різножанрових текстів і техніка усного перекладу. Зміст навчальної дисципліни навчальної дисципліни розкривається в двох змістових модулях, що передбачають поглиблення практичних вмінь студентів в перекладі, перш за все, писемних текстів різних функціональних стилів мови – як нехудожніх, так і художніх, а також вивчення закономірностей процесу усного перекладу та факторів, що впливають на протікання процесу та визначають результат перекладу.

Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	4 кредити ЄКТС; 120 год., у тому числі:		
		Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
	лекції	-	-
	семінарські заняття	-	-
	практичні заняття	68 год.	-
	консультації	-	-
	самостійна робота	52 год.	-

Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	Для успішного освоєння дисципліни студенти повинні <i>знати</i> особливості системи мови, що вивчається (лексичні, граматичні, стилістичні) у професійному контексті на рівні, що є необхідними для усного і письмового перекладу; лінгвістичну та екстралінгвістичну специфіку письмового перекладу; жанрово-стилістичні аспекти перекладу; основні етапи перекладацького аналізу різножанрових текстів; особливості передачі конотативної (емотивної, експресивної, стилістичної) інформації в тексті оригіналу та шляхи її відтворення у перекладі; основні характеристики та шляхи подолання граматичної та лексичної амбівалентності. <i>Вміти</i> обирати адекватні способи перекладу та дотримуватись відповідної стратегії перекладу; успішно долати підготовчий етап до здійснення перекладу, виконувати власне переклад і редагувати зроблений переклад різножанрових текстів; робити різнотипний переклад (аспектний, вибірковий, реферований, анотований, з аркуша, тощо). <i>Володіти навичками</i> послуговуватись інвентарем перекладача (традиційні довідкові джерела, комп'ютерні інформативні джерела), робити необхідні синтаксичні, граматичні та лексичні трансформації; сприймати на слух зміст навчальних аудіо-матеріалів. Успішне опанування курсів практики усного і писемного мовлення першої іноземної мови (за 1 – 6 семестри), практичної граматики першої іноземної мови, сучасної української літературної мови, вступу до перекладознавства, лексикології першої іноземної мови, теорії і практики перекладу з першої іноземної мови, теорії і практики письмового перекладу з першої іноземної мови.

Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Підготовка фахівців з перекладу, здатних використовувати теоретичні знання, практичні вміння й професійні навички, способи діяльності та інформаційну грамотність як базис для формування власних можливих варіантів дії, прийняття рішень, застосування нових форм взаємодії тощо і, як результат, виконувати письмові й усні переклади та забезпечувати достовірність і високу якість трансляції й ретрансляції інформації усних і письмових текстів оригіналу мовою перекладу.

Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)

Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей:

ЗК 3. – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. – Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. – Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 7. – Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК 8. – Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. – Здатність спілкуватися іспанською мовою.

ЗК 10. – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей:

ФК 1. – Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

- ФК 2.** – Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ФК 3.** – Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії іспанської мови.
- ФК 4.** – Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди іспанської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ФК 6.** – Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати іспанську, другу іноземну мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ФК 7.** – Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
- ФК 8.** – Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань.
- ФК 9.** – Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іспанською і другою іноземною мовами.
- ФК 10.** – Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів
- ФК 12.** – Здатність до організації ділової комунікації.
- ФК 13.** – Здатність використовувати системні знання мови для аналізу та синтезу ідей, застосовувати системні знання сучасних філологічних і перекладознавчих студій в професійній діяльності.
- ФК 14.** – Володіння теоретичними основами використання іспанської мови, включаючи фонетичні, граматичні, лексичні, стилістичні аспекти мови й мовлення.
- ФК 15.** – Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами.
- ФК 16.** – Володіння граматикою, лексикою і фонетикою іспанської мови на рівні С1 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Marco Común Europeo De Referencia Para Las Lenguas: Aprendizaje, Enseñanza, Evaluación)).
- ФК 18.** – Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами іспанської мови, другої іноземної мови та української для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах.
- ФК 19.** – Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства, перекладознавства та оперувати базовою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
- ФК 20.** – Здатність до аналізу тексту оригіналу, до застосовування відповідних перекладацьких стратегій (здійснення передперекладацького аналізу тексту; виокремлення правильної перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу), презентувати текст перекладу.

Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)

Навчальна логістика (тематичний план)

Змістовий модуль 1. Дискурсивний аналіз при перекладі

Тема 1. Лінгвістичні та екстралінгвістичні фактори мовного спілкування. Стратегії сприйняття тексту. Прогнозування тексту перекладу.

Тема 2. Класифікація текстів відповідно до типу дискурсу: нарративні, дескриптивні, експозитивні, аргументативні та прескриптивні тексти. Класифікація текстів відповідно до сфери функціонування: науково-популярні та науково-технічні; юридичні, адміністративні та комерційні; публіцистичні; рекламні; художні тексти.

Тема 3. Когезія як одна з головних категорій тексту. Лексична та граматична когезія. Значення засобів лексичної когезії (лексичного повторювання) для сприйняття та адекватного перекладу тексту.

Тема 4. Встановлення дейктичних параметрів тексту, маркерів комунікативної спрямованості тексту з метою адекватного відтворення у перекладі комунікативного впливу тексту на адресата.

Змістовий модуль 2. Концепти, техніки і варіанти перекладу

Тема 1. Вузли лексико-семантичних зв'язків у тексті, які утворюються на принципі лексичного повторювання. Практичне застосування методики компресії змісту тексту.

Тема 2. Трансформування тексту під час перекладу як необхідний інструмент його адекватного відтворення засобами мови перекладу.

Тема 3. Правильне розуміння інформації (змісту). Відокремлення основної інформації від другорядної. Мовленнєва компресія і мікрореферування. Ключова інформація і надмірність тексту.

Тема 4. Паузи, сегментація повідомлення. Змістова єдність тексту під час здійснення усного послідовного перекладу.

Система оцінювання результатів навчання

Семестрове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни має таку структуру:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота.	25
2.	Самостійна навчальна робота.	25
3.	Модульна контрольна робота	50/20
4.	Іспит	30

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється за накопичувальною системою, в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Контроль виконання аудиторної роботи здійснюється у вигляді опитування в усній формі, яке проводиться на кожному практичному занятті та включає в себе відповідь на теоретичне питання з лекційного курсу та здійснення перекладу запропонованих текстів з іспанської мови на українську і навпаки з тематики, що вивчалась протягом курсу. Завдання самостійної роботи виконуються в письмовій формі. Однією з форм самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань з перекладу текстів.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента

Відповідь на теоретичне питання

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент вичерпано і повністю засвоїв теоретичний матеріал відповідних курсів (дає вичерпне визначення тих чи інших перекладознавчих категорій та перекладацьких прийомів) та вільно ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
4 «добре»	Студент добре володіє теоретичними знаннями та без суттєвих труднощів ілюструє засвоєні мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
3 «задовільно»	Студент має певні прогалини у теоретичних знаннях з відповідних курсів та недостатньо ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними

	прикладами.
2 «не задовільно»	Студент не оволодів теоретичними знаннями відповідних курсів та не може навести практичні приклади.

Перекладацький аналіз іспанською мовою та письмовий переклад на українську мову запропонованих текстів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних))
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу.

Усний послідовний переклад фонограм текстів з іспанської мови на українську і навпаки

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад на українську мову запропонованого тексту іспанською мовою і демонструє високий рівень вмінь та практичних навичок усного послідовного перекладу (рівень достовірності 90-100%).
4 «добре»	Студент здійснює еквівалентний переклад на українську мову запропонованого тексту іспанською мовою. Рівень достовірності перекладу досягає 75%.
3 «задовільно»	Студент здійснює еквівалентний переклад на українську мову запропонованого тексту іспанською мовою. Рівень достовірності перекладу досягає 60%.
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь та навичок усного послідовного перекладу на українську мову запропонованого тексту іспанською мовою. Рівень достовірності перекладу нижче 60%.

Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)).

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

Оцінка «відмінно» («5») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі практичні завдання, передбачені МКР, виконані в повному обсязі. Відповіді є змістовними, логічними та чіткими. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та

стилістично правильним. Допускається до 4-х граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 90% – 100% правильно виконаних завдань.

Оцінка «добре» («4») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені МКР навчальні практичні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Відповіді у переважній більшості є змістовними, логічними та чіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично коректним (допускається невиконання 1-2 вимог до форми). Допускається до 8 граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 75% – 89% правильно виконаних завдань.

Оцінка «задовільно» («3») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на МКР, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення. Відповіді є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 3-4 вимог до форми). Допускається до 8 граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 50% – 74% правильно виконаних завдань.

Оцінка «незадовільно» («2») виставляється, якщо студент не готовий до МКР, не викладає більшої частини програмного матеріалу, неправильно виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань. Переважна більшість відповідей є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 4-5 вимог до форми). У відповідях студента зафіксовано 12 та більше граматичних, лексичних або орфографічних помилок. Менше 49% правильно виконаних завдань.

У разі відсутності студента на МКР без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує «нуль» (0) балів. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент, за письмовою згодою декана факультету та викладача, має право написати МКР в індивідуальному порядку.

Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

VII семестр

«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
неявка на МКР	0 балів

VIII семестр

«відмінно»	20 балів
«добре»	16 балів
«задовільно»	12 балів
«незадовільно»	8 балів
неявка на МКР	0 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Підсумкове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни здійснюється у формі заліку (**VII семестр**) та у формі іспиту (**VIII семестр**).

Політика курсу

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.

Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення

академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамотійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.

Рекомендована література

Основна:

1. Верба, Г. Г. & Гетьман, З. О. (2013). *Підручник з перекладознавства*. Вінниця: Нова книга.
2. Верба, Г.Г., Гетьман, З.О. & Лопес Тапія, Ф. Х. (2007). *Усний переклад іспанської мови українською*. Вінниця: Нова книга.
3. Верба, Г. Г., Орличенко, О. В., Приходько, М. П. (2020). *Посібник з усного та письмового перекладу для студентів старших курсів (українська та іспанська мови)*. Вінниця: Нова книга.
4. Гетьман З. О., & Орлова, І. С. (2010). *Теорія і практика перекладу з іспанської мови на українську*. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка.
5. Залеснова О. В (2019). *Prácticas de traducción*. – К.: В-чий центр КНЛУ.
6. Бокова П. М., Залеснова О. В., Серебрянська А. О. (2013). *Curso de interpretación*. К.: В-чий центр КНЛУ.
7. Калустова О. М., Шиянова І. М., Танич К. А., Квасюк Н. Ю., Коломієць М. О. (2012) *Курс письмового перекладу. Іспанська мова*. К.: ВПЦ «Київський університет».
8. Ребрій О. В. (2020). *Основи перекладацького скоропису*. Вінниця: Нова книга.
9. Фокін С. Б. (2008) *Іспансько-український послідовний переклад: вправи, тексти, техніка нотування*. К.: ВПЦ «Київський університет».
10. Фокін С. Б. (2011) *Практикум з техніки нотування: переклад з іспанської*. К.: КНУ імені Тараса Шевченка.
11. Carbonell i Cortés, Ovidi. (1999). *Traducción y cultura*. Salamanca: Ediciones colegio de España.
12. Corsellis, Ann (2010). *Traducción e interpretación en los servicios públicos. Primeros pasos*. Granada: Editorial Comares
13. García Izquierdo, Isabel. (2000). *Análisis textual aplicado a la traducción*. Valencia: Tirant lo Blanch.

Додаткова:

1. Амеліна С. М. (2020). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу*. К.: Центр учбової літератури
2. Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. (2018). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу*. К.: Центр навчальної літератури
3. Білоус О. М. (2013). *Теорія і технологія перекладу*. Кіровоград: Вид-чий центр КДПУ. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.cuspu.edu.ua/images/download-files/inmov/posibniky.pdf>
4. Васенко Л.А., Дубічинський В.В., Кримець О.М. (2008). *Фахова українська мова*. К.: Центр учбової літератури.
5. Зарицький М. С. (2004). *Переклад: створення та редагування*. К.: Парламентське вид-во.
6. Івз Гамбієра, Люк ван Дорслар (2020). *Енциклопедія перекладознавства у 4-х томах*. Вінниця: Нова книга.
7. Караванський С. (2009). *Секрети української мови*. Львів: БаК.
8. Копильна О. М. (2019). *Практика реферативного перекладу*. К.: Ліра-К.
9. Литвин І. М. (2013). *Перекладознавство*. Черкаси: Вид-во Ю. А. Чабаненко
10. Максименко О. В. (2008). *Усний переклад французької мови*. Вінниця:

Нова книга.

11. Міріам Г., Гон О., Морозов В., Гулик В., Голованчук М. (2005). *Практикум з усного перекладу: мультимедійний формат*. К.: Факт.
12. Нестеренко Н., Лисенко К. (2006). *Курс усного та письмового перекладу*. Вінниця: Нова книга.
13. Пеєтр Тороп (2015). *Тотальний переклад*. Вінниця: Нова книга.
14. Шевчук С. В., Клименко І. В. (2010). *Українська мова за професійним спрямуванням*. К.: Алерта
15. Bolaños Cuéllar, Sergio (2016). *Introducción a la traductología: Autores, textos y comentarios*. Bogotá: Editorial Universidad del Rosario.
16. Cagnolati, Beatriz E. (2012). *La traductología: Miradas para comprender su complejidad*. Editorial Universidad Nacional de LA Plata. Sacado de <https://memoria.fahce.unlp.edu.ar/libros/pm.26/pm.26.pdf>.
17. Guidère Mathieu. (2020). *Introducción a la traductología. Reflexiones en torno a la traducción: pasado, presente y futuro: pasado, presente y futuro*. México: Editorial Nun.
18. Hurtado Albir, Amparo (2011). *Traducción y Traductología: Introducción a la traductología*. Madrid: Ediciones Cátedra.
19. Oliver González, Antoni. (2016) *Herramientas tecnológicas para traductores*. Barcelona: Editorial UOC.
- Pym Anthony (2016). *Teorías contemporáneas de la traducción*. Tarragona: Intercultural Studies Group.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

<https://www.rae.es/>

www.cervantes.es/

<http://www.elpais.com/>

<http://www.elmundo.es/>

<http://biglib.com.ua>

<http://www.elcastellano.org>

<https://www.rincondelvago.com/>

<https://www.coloquial.es/>

<http://www.spain.sc/>

https://www.spain.info/es/sobre_espanha

<https://es.wikipedia.org/>

<https://www.academia.edu/>

<https://www.educacionyfp.gob.es/reinounido/publicaciones-materiales/material-didactico.html>

<https://webgate.ec.europa.eu/sr/search-speeches?language>